Civillieta Nr. C 26156916

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rēzeknē, 2016.gada 4.jūlijā

Rēzeknes tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis A.Jonikāns,

izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. B/, personas kods /personas kods/, maza apmēra prasībā pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu bērna uzturam.

Aprakstošā daļa

2016.gada 12.aprīlī Rēzeknes tiesā prasības pieteikumu maza apmēra prasībā pret /pers. C/ (turpmāk arī – atbildētājs) par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu bērna uzturam iesniegusi /pers. B/ (turpmāk arī – prasītāja) norādot, ka 2005.gada 19.janvārī dzimis pušu dēls /pers. D/, personas kods /personas kods/, kurš dzīvo kopā ar prasītāju un atrodas viņas apgādībā. Ar Rēzeknes tiesas 2006.gada 30.novembra spriedumu no atbildētāja par labu prasītājai piedzīti uzturlīdzekļi bērna uzturēšanai 40 latu apmērā ik mēnesi. Atbildētājs uzturlīdzekļus nemaksā. Uzturlīdzekļus atbildētāja vietā maksā Uzturlīdzekļu garantijas fonds. Prasītāja vēlas palielināt uzturlīdzekļu apmēru, jo uzskata, ka šobrīd ir mainījušies lietas apstākļi, proti, piedzīto uzturlīdzekļu apmērs neatbilst normatīvo aktu prasībām. Pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", Civilprocesa likuma 1., 250.^{18}pantu prasītāja lūdz palielināt uzturlīdzekļu apmēru un piedzīt no atbildētāja, par labu viņai, uzturlīdzekļus dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 30 procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot ar prasības iesniegšanas dienu un līdz bērna pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Tiesas dokumenti pusēm piegādāti Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā. Tādējādi, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1}pantam, pusēm ir paziņots par procesuālās darbības laiku un vietu, par viņiem nosūtīto dokumentu saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti (lietas 12.-18.lapa).

Civillieta, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}pantam, nerīkojot tiesas sēdi, nozīmēta izskatīšanai rakstveida procesā, jo ne prasītāja, ne atbildētājs lietas iztiesāšanu tiesas sēdē nelūdza, tiesa lietu iztiesāt mutvārdu procesā par nepieciešamu neuzskata.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmajai daļai, pusēm izskaidrotas to civilprocesuālās tiesības, puses informētas par tiesas, kas izskatīs lietu, sastāvu, pusēm izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Noraidījumi tiesnesim nav pieteikti.

Pusēm savlaicīgi, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmajai daļai, 56.^{1}panta pirmās daļas 3.punktam, paziņots datums – 2016.gada 4.jūlijs, kad sprieduma norakstu var saņemt tiesas kancelejā. Šis datums ir pilna sprieduma sastādīšanas datums (lietas 16., 18.lapa).

Atbildētājs – /pers. C/, rakstveida paskaidrojumu par prasības pieteikumu nav iesniedzis, iebildumus pret prasību nav cēlis. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība apmierināma un uzturlīdzekļi bērna uzturēšanai palielināmi.

2005.gada 19.janvārī Rēzeknē dzimis /pers. D/, personas kods /personas kods/, kura vecāki ir: tēvs – /pers. C/, personas kods /personas kods/, māte – /pers. B/, personas kods /personas kods/ (lietas 7.lapa). Pušu laulība, kas noslēgta 2004.gada 20.novembrī, šķirta 2012.gada 19.novembrī. Pēc laulības šķiršanas prasītājai piešķirts pirmslaulības uzvārds – /uzvārds/ (lietas 8.lapa). Vēl pirms laulības šķiršanas, ar Rēzeknes tiesas 2006.gada 30.novembra spriedumu no atbildētāja, par labu prasītājai, piedzīti uzturlīdzekļi dēla /pers. D/ uzturam 56,91 *euro* (40 latu) apmērā ik mēnesi, sākot ar 2006.gada 26.jūliju un līdz bērna pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām. Rēzeknes tiesas 2006.gada 30.novembra spriedums spēkā stājies 2006.gada 21.decembrī (lietas 9.lapa). Ar Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas lēmumu uzturlīdzekļi 56,91 *euro* apmērā tiek maksāti no Uzturlīdzekļu garantijas fonda līdzekļiem (lietas 10.lapa).

Tiesa secina, ka ir mainījušies lietas apstākļi, notikušas izmaiņas normatīvajos aktos. Puses dzīvo atsevišķi un pušu kopīgais bērns dzīvo kopā ar prasītāju, tas redzams no prasības pieteikuma, Rēzeknes pilsētas domes Iedzīvotāju apkalpošanas centra izziņas, Iedzīvotāju reģistra datu bāzes izdrukas par prasītājas, atbildētāja un pušu bērna deklarētajām dzīvesvietām (lietas 11., 12.lapa), pārējiem lietas materiāliem. Prasītāja, atbilstoši Civilprocesa likuma 93.pantam, pierādījumus par atbildētāja ienākumiem nav piestādījusi, līdz ar ko tiesa pieņem, ka atbildētājam ienākumu nav.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam ir pienākums uzturēt bērnu, jo saskaņā ar Civillikuma 179.panta otro daļu pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem. Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu vecākiem ir pienākums rūpēties par bērnu, viņu uzturēt, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšana, bērna kopšana un viņa izglītošana un audzināšana (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Tiesa uzskata, ka apstāklis, ka atbildētājam, iespējams, nav nekādu ienākumu, neatbrīvo viņu no pienākuma rūpēties par bērna dzīvību un labklājību, sagādāt viņam uzturu. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.pantu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 5.pantu bērna tiesību aizsardzības subjekti pirmām kārtām ir bērna vecāki.

Nosakot ikmēneša pabalsta summu, kas piedzenama no atbildētāja, tiesa ņem vērā atbildētāja materiālo stāvokli, to, ka ziņu par viņa

ienākumiem nav. Apstāklis, ka prasītāja audzina, kopj bērnu, dod uzturu samērā ar savām iespējām, neierobežo viņas likumā noteiktās tiesības prasīt uzturnaudu bērnam no otra vecāka. Tiesa uzskata, ka primārās ir bērna intereses un situācija, kad bērns paliek bez uzturlīdzekļiem, nav pieļaujama.

Tiesa ņem vērā, ka saskaņā ar Civillikuma 179.pantu pienākums uzturēt bērnu gulstas uz abiem vecākiem, ka ir mainījies pušu materiālais stāvoklis, notikušas izmaiņas normatīvajos aktos. Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu. Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.2.punkts nosaka, ka katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt minimālos uzturlīdzekļus katram savam bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, t.i., šobrīd 111 *euro* apmērā ik mēnesi.

Novērtējot pušu materiālo stāvokli, ņemot vērā pušu apgādībā esošo personu skaitu, tiesa uzskata, ka atbildētājam ir pienākums maksāt uzturlīdzekļus dēla uzturēšanai līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, jo saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu un 39.panta pirmās daļas 5.punktu no atbildētāja valsts ienākumos, jo prasītāja no to samaksas valsts ienākumos atbrīvota ar likumu, piespriežama valsts nodeva un ar tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi (lietas 2.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu, daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 191., 193.pantu, tiesa

NOSPRIEDA

/pers. B/, personas kods /personas kods/, maza apmēra prasību pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu bērna uzturam apmierināt.

Palielināt uzturlīdzekļu apmēru un piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai uzturlīdzekļus 30 (trīsdesmit) procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot ar 2016.gada 12.aprīli, līdz bērna pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Pēc izpildes atsaukt izpildrakstu civillietā /numurs/ par uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. C/, personas kods /personas kods/, /pers. B/, personas kods /personas kods/, labā dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam Ls 40 (četrdesmit latu) apmērā ik mēnesi, sākot no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas, tas ir no 2006.gada 26.jūlija, un līdz bērna pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Uzturlīdzekļu samaksa veicama /pers. B/, personas kods /personas kods/, norādītajā kredītiestādes – akciju sabiedrības /Nosaukums A/, kontā /konta numurs/.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu 97,36 (deviņdesmit septiņi *euro* 36 centi) *euro* apmērā un ar tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītos izdevumus 6,28 (seši *euro* 28 centi) *euro* apmērā, kopā 103,64 (viens simts trīs *euro* 64 centi) *euro*.

Noteikt /pers. C/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma, daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu, labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2016.gada 4.jūlija, apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā.

Tiesnesis A.Jonikāns